

Osnovna šola Prestranek

VZGOJNI NAČRT OŠ PRESTRANEK

Prestranek, 2015

1 KAJ JE VZGOJNI NAČRT ŠOLE?.....	2
1.1 Zakonska osnova za oblikovanje vzgojnega načrta	2
1.2 Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta	2
2 VREDNOTE IN NAČELA, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNI NAČRT	4
2.1 Družbeno sprejete vrednote	4
2.2 Vrednote, za katere menijo učenci, učitelji in starši na naši šoli, da jih je potrebno še posebej upoštevati:	4
2.3 Načela, po katerih bomo vzgojno delovali:.....	4
3 VZGOJNE DEJAVNOSTI IN UKREPI.....	5
3.2 Svetovanje in usmerjanje.....	6
3.3 Restitucija	6
3.4 Pohvale, priznanja, nagrade	7
3.5 Administrativni vzgojni opomini	7
4 OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI.....	8
4.1 Individualne oblike dela s starši so:	8
4.2 Skupinske oblike dela s starši so:	8
4.3 Svet staršev.....	8
5 PRAVILA ŠOLSKEGA REDA	9
6 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE	9

1 KAJ JE VZGOJNI NAČRT ŠOLE?

Vzgojni načrt šole je dokument, s katerim šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot v osnovni šoli ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. (2. člen ZOŠ)

Po zakonu mora vsebovati določene obvezne sestavine:

- temeljne vzgojne vrednote in vzgojna načela,
- vzgojne dejavnosti,
- vzgojne postopke in ukrepe.

Pri pripravi vzgojnega načrta sodelujejo strokovni delavci šole ter učenci in starši. Vzgojni načrt sprejme svet šole na predlog ravnatelja po postopku, kot je določen za letni delovni načrt. (60.d člen zakona)

Vzgojni načrt se lahko dopolnjuje ali spreminja. Letne evalvacije vzgojnega dela šole so podlaga njegovega dograjevanja in spreminjanja.

O uresničevanju vzgojnega načrta ravnatelj najmanj enkrat letno poroča svetu staršev in svetu šole. (4. odstavek 60.d člena zakona)

1.1 Zakonska osnova za oblikovanje vzgojnega načrta

- Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06, 102/2007, 107/10, 87/11, 40/12-ZUJF, 63/13; 2. člen - cilji izobraževanja, 60.d člen in 60.f člen – vzgojni opomini),
- Priporočila o načinu oblikovanja in uresničevanja vzgojnega načrta osnovne šole (MŠŠ; avgust 2008),
- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989),
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v RS (izdalo MŠŠ, 1995),
- Izhodišča kurikularne preнове (pripravil NKS, 1997),
- ZOFVI (16/07, 36/08, 58/09, 64/09, 65/09, 20/11, 40/12-ZUJF, 57/2012-ZPCP-2D, 2. člen - cilji vzgoje in izobraževanja),

1.2 Izhodišča za oblikovanje vzgojnega načrta

Pri oblikovanju vzgojnega načrta šole izhajamo iz:

- vzgojno – izobraževalnih ciljev zapisanih v zakonskih osnovah,
- dolgoročnih ciljev in prednostnih nalog, zapisanih v LDN šole,

Dolgoročni cilji zavoda Osnovne šole Prestranek so:

- graditi na svoji dosedanji dobri tradiciji za doseganje dobre prepoznavnosti v ožjem in širšem okolju,

Vzgojni načrt OŠ Prestranek

- s svojim strokovnim in odgovornim delom omogočati optimalen razvoj vsakega posameznega otroka in njegovo vključevanje v skupnost vrstnikov in celotne družbe.

Prednostne naloge oziroma tiste, ki jim bomo posvečali posebno pozornost:

- Vzpodbujanje zdravega življenjskega sloga preko izobraževanja in osveščanja ter zagotavljanja in vzpodbujanja zdravega načina prehranjevanja, gibalnih in športnih dejavnosti.
- Ustvarjanje strpnih in na spoštovanju temelječih medsebojnih odnosov tako med sovrstniki kot v odnosih do učiteljev, vseh zaposlenih in celotne skupnosti.
- Krepitvi odnosov med učitelji, učenci in starši. Želimo si aktivnega vključevanja staršev, sodelovanje in pomoč pri razrednih prireditvah in projektih.

2 VREDNOTE IN NAČELA, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNI NAČRT

2.1 Družbeno sprejete vrednote

Družbeno sprejete vrednote so zapisane v Ustavi RS, Zakonu o osnovni šoli, Beli knjigi o izobraževanju, Smernicah kurikularne prenovе, konvencijah o človekovih in otrokovih pravicah, evropskih resolucijah o vzgoji in izobraževanju, poročilu Delorsove komisije in drugih dokumentih.

2.2 Vrednote, za katere menijo učenci, učitelji in starši na naši šoli, da jih je potrebno še posebej upoštevati:

- delovne in učne navade,
- spoštovanje človekovih in otrokovih pravic,
- znanje,
- strpnost, solidarnost, medsebojna pomoč in sprejemanje drugačnosti,
- pravičnost,
- odgovoren odnos do sebe in drugih ter do naravnega okolja.

2.3 Načela, po katerih bomo vzgojno delovali:

- načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja,
- načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev,
- načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja,
- načelo sodelovanja s starši in usklajenosti pristopa šole in staršev,
- načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil,
- načelo spodbujanja samonadzora in samodiscipline,
- načela strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti,
- načelo osebnega zglada.

3 VZGOJNE DEJAVNOSTI IN UKREPI

Šola načrtuje in izvaja vzgojne dejavnosti na ravni šole, na ravni posameznih razredov in ko je potrebno tudi na ravni posameznih učencev.

Šola razvija varno in spodbudno okolje z izvajanjem proaktivnih in preventivnih dejavnosti. Prav tako s svojim delovanjem skrbi za razvijanje čuta za osebno odgovornost učencev oziroma odgovornost za lastno življenje.

Šolsko delo in življenje v šoli je organizirano tako, da:

- se učenci v šoli počutijo varno,
- da so učenci pri šolskem delu zavzeti in ustvarjalni in
- da prevzemajo odgovornosti za svoje vedenje in sprejemajo omejitve, ki jih postavlja življenje v skupnosti.

Posebno pozornost namenjamo:

- oblikovanju dobrih medosebnih odnosov,
- solidarnosti in skrbi za vrstnike,
- spoštovanju in upoštevanju različnosti,
- vzpodbujanju učencev k zdravemu načinu življenja,
- reševanju problemov v razrednih skupnostih,
- odgovornemu odnosu do šolske lastnine in urejenosti šole in okolice,
- sprejemanju odgovornosti za svoje vedenje in
- vrednotenju lastnega vedenja in vedenja vrstnikov.

Razrednik skrbno spremlja razred in dogajanja med učenci in se odziva na probleme oddelčne skupnosti ali posameznikov v razredu. Pri tem upošteva razvojno stopnjo učencev, posebnosti posameznih učencev in okoliščine dogajanja. Pri reševanju težjih problemov vključimo svetovalno službo in po potrebi vodstvo šole.

Tematsko usmerjene vzgojne dejavnosti šola izvaja:

- v okviru ur rednega pouka,
- v okviru ur oddelčnih skupnosti,
- kot dneve dejavnosti,
- kot projektno delo.

Vsako šolsko leto načrtujemo prednostne preventivne dejavnosti za učence, v katere vključujemo tudi zunanje sodelavce (Zdravstveni dom Postojna, Policijska postaja Postojna, Center za socialno delo, Zavod za zaposlovanje, Svet za preventivo in varstvo v cestnem prometu, ...)

3.1 Pogovor

Osnova vzgojnega delovanja je pogovor:

- z učencem in učiteljem ali strokovnim delavcem,

- z učencem, starši in učiteljem ali strokovnim delavcem,
- s skupino učencev in celotno oddelčno skupnostjo.

V pogovor se lahko vključujeta šolska svetovalna služba in vodstvo šole.

3.2 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju njihovih problemov, ki so povezani:

- z razvojem učenca,
- s šolskim delom,
- z odnosi med vrstniki in odraslimi,
- z razvijanjem samopodobe in prevzemanjem odgovornosti.

Usmerjanje in svetovanje lahko poteka:

- v času šolskih obveznosti po dogovoru ali
- pred in po pouku, v času govorilnih in prostih ur oziroma po dogovoru s starši.

Cilji svetovanja in usmerjanja učencev so:

- oblikovanje lastnih ciljev in načinov uresničevanja,
- učinkovitejša organizacija šolskega in domačega dela,
- spremljanje dela in napredka,
- razmišljanja in vrednotenja svojega vedenja in ravnanja do drugih,
- prevzemanje odgovornost za svoje ravnanje,
- sprejemanje drugačnosti posameznika,
- nenasilno, konstruktivno reševanje problemov ...

V primerih ko strokovni delavec presodi, da otrok potrebuje dalj časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, se v soglasju s starši v svetovalni službi odpre osebna mapa za učenca, ki potrebuje pomoč in svetovanje. V primeru da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih obravnava v šoli ne more omiliti, izboljšati ali odpraviti, bomo staršem predlagali obravnavo v zunanjih ustanovah.

Izhajajoč iz dosedanjih pozitivnih izkušenj bomo tudi v prihodnje ohranili zagotavljanje učne in vzgojne pomoči z delavci, zaposlenimi preko javnih del, in prostovoljci.

3.3 Restitucija

Restitucija je oblika vzgojnega ukrepanja, ki omogoča učencu, ki je s svojim ravnanjem povzročil materialno ali moralno škodo drugemu, skupini ali šoli, da to popravi. Učenec se v postopku restitucije sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načine, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije:

- poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo,
- zahteva odločitev in napor ter razmišljanje tistega, ki je škodo povzročil,
- oškodovanec obliko poravnave sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode,
- spodbuja pozitivno vedenje,
- učenec ustvarjalno rešuje problem.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode. Restitucijo lahko predlagajo učenci, starši ali strokovni delavci. Strokovni delavci spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije v sodelovanju s starši. O načinu spremljave učinkovitosti restitucije se dogovorijo vsi udeleženi v skladu z načelom individualizacije. Razrednik glede na okoliščine seznaní o izrečenem vzgojnem ukrepu oddelčno skupnost.

3.4 Pohvale, priznanja, nagrade

Pomemben element vzgojnega delovanja šole so pohvale učencem. Za uspešno in prizadevno delo v šoli učenci ali skupine učencev prejmejo pohvale (ustne ali pisne), priznanja in nagrade. Vrste in način podeljevanja opredeljujejo Pravila šolskega reda.

3.5 Administrativni vzgojni opomini

Izrekanje vzgojnih opominov v osnovni šoli je urejeno v skladu s 60.f členom Zakona o Osnovni šoli.

4 OBLIKE SODELOVANJA S STARŠI

4.1 Individualne oblike dela s starši so:

- govorilne ure: razgovori z razrednikom ali drugim učiteljem,
- sprotno obveščanje staršev,
- razgovori s svetovalno delavko,
- razgovori z ravnateljem,
- obisk razrednika ali svetovalnega delavca na domu,
- prisostvovanje staršev pri učnih urah.

4.2 Skupinske oblike dela s starši so:

- roditeljski sestanki,
- predavanja,
- delavnice,
- šolske in razredne prireditve.

V primeru nujnega obveščanja staršev so zadolženi:

- razredniki in vsi ostali strokovni delavci,
- v izjemnih primerih ostali delavci šole.

4.3 Svet staršev

Za organizirano uresničevanje interesov staršev deluje na šoli Svet staršev. Sestavljajo ga po en predstavnik staršev iz oddelčne skupnosti, ki je izvoljen na roditeljskem sestanku. Sodelovanje s starši je dokumentirano v zapisnikih oddelčnih roditeljskih sestankov in poročil razrednikov, na razstavah, na oglasnih deskah v učilnicah in hodnikih ter spletni strani šole.

Zadovoljstvo staršev je eden od naših temeljnih ciljev, zato ga spremljamo in merimo. Za merjenje njihovega zadovoljstva uporabljamo: ankete, pogovore in zapise pohval in pritožb, ki jih hranimo v pisarni svetovalne delavke.

5 PRAVILA ŠOLSKEGA REDA

Šola v pravilih šolskega reda natančneje opredeli:

- dolžnosti in odgovornosti učencev,
- načine zagotavljanja varnosti,
- pravila obnašanja in ravnanja,
- določi vzgojne ukrepe za posamezne kršitve pravil,
- organiziranost učencev,
- opravičevanje odsotnosti ter
- sodelovanje pri zagotavljanju zdravstvenega varstva učencev.

6 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE

Predloge za izboljševanje vzgojnega dela na šoli zbiramo na osnovi sprotnega spremljanja dela v oddelčnih skupnostih in pri ostalih udeležencih vzgojno-izobraževalnega procesa.

Sistematični pristop k izboljšavam vključuje:

- pisna in ustna poročila,
- pogovore in analize na konferencah učiteljskega zbora,
- neformalne in formalne pogovore med delavci šole,
- sestanke strokovnih aktivov,
- sestanke skupnosti učencev,
- roditeljske sestanke,
- sestanke Sveta staršev,
- sestanke Sveta zavoda,
- ankete udeležencev učno vzgojnega procesa,
- pripombe, posredovane po elektronski pošti.

Svet zavoda Osnovne šole Prestranek je sprejel vzgojni načrt na svoji seji dne 10. 11. 2015.

Predsednica Sveta OŠ Prestranek:
Sladjana Šučur Popović

Ravnateljica:
mag. Nataša Režek Donev